

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222010051
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6222010051.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci obžalovaného I. Y. za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 18. mája 2022, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/18/2022 zo dňa 02.05.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovaného I. Y. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 3T/18/2022 zo dňa 02.05.2022 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obžalovaného I. Y., nar. XX.XX.XXXX, o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 02.05.2022. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 02.05.2022 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 04.05.2022. Poukázal na to, že poškodená pri výsluchu po kladení otázok jeho obhajcom uviedla, že skutok zo dňa 02.11.2021, kvalifikovaný ako zločin znásilnenia, sa nestal tak, ako je opísaný v obžalobe. Následne ju súd začal opätovne poučovať, že ako družka obžalovaného má právo vo veci odmietnuť vypovedať. Aj keď toto právo nevyužila, obžalovaný považuje takýto postup za manipulatívny a obštrukčný, urobený s cieľom ponechať v platnosti jej výpoveď z prípravného konania a potom ju prečítať. Okrem toho jeho obhajca musel namietat správnosť protokolácie sudcu do zápisnice, preto je z priebehu o danom úkone potrebné použiť záznamový elektronický nosič. Poškodená tiež uviedla, že nemá strach pred ním vypovedať a je si vedomá následkov krivej výpovede. Jednoznačne uviedla, že v kritický deň medzi nim došlo k dobrovoľnému pohlavnému styku a uviedla aj iné rozhodujúce veci.

Ďalej argumentoval tým, že od začiatku popiera aj spáchanie prečinov prenasledovania a porušovania domovej slobody, pretože neboli naplnené ich pojmové znaky a jeho obvineniu z nich nenasvedčuje žiadny dôkaz. V tomto smere poukázal na to, že poškodená mu umožnila bývať s ňou a dcérou cca 5-6 dní v spoločnej domácnosti, kde jej jeho prítomnosť nevadila a začala jej prekážať až posledných zhruba 14 dní. Berúc do úvahy okolnosti, za ktorých malo dôjsť k prenasledovaniu poškodenej, jeho konanie nebolo tak závažné, ako to má na mysli § 10 ods. 2 Tr. zák. S poukazom na výpoveď poškodenej možno očakávať minimálne jeho oslobodenie pre zločin znásilnenia, preto podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. V danom prípade s poukazom na jeho minulosť a výsledky dokazovania, je u neho obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. neopodstatnená, a to aj s poukazom na fakultatívny charakter väzby. Pri rozhodovaní o väzbe boli nedostatočne vyhodnotené jeho pomery, jeho osobnosť, ako aj jeho sociálne narušenie a samotný priebeh dokazovania. V jeho prípade mohla byť väzba nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom by plnil všetky podmienky dohľadu, ako aj ďalšie povinnosti a obmedzenia. Zamietnutím jeho žiadosti boli porušené jeho práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3 Dohovoru, keďže neboli splnené formálne, ani materiálne podmienky väzby.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu, prípadne väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a uložením primeraných povinností a obmedzení.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nebola dôvodne podaná.

Obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. OTp/212/2021 zo dňa 21.11.2021, a to z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. Väzba obžalovaného začala plynúť dňa 18.11.2021 o 12.30 hod. a vykonáva sa v A. a H. H..

Dňa 08.03.2022 pod sp. zn. 3Pv 382/21/66610 na neho podal prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na Okresný súd Veľký Krtíš obžalobu za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), e), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je v nej uvedené.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 3T/18/2022 zo dňa 04.04.2022 rozhodol o jeho ponechaní vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por.

Na hlavnom pojednávaní dňa 02.05.2022 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por. policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252379'&ucin-k-dni='30.12.9999'>. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak pominie niektorý z dôvodov väzby, rozhodne o zmene dôvodov väzby predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252376'&ucin-k-dni='30.12.9999'>.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania, najneskôr do piatich pracovných dní po predložení celého doposiaľ získaného spisového materiálu, so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Formálne podmienky rozhodovania o väzbe v predmetnej veci boli splnené, pričom doterajšia dĺžka trvania väzby obžalovaného zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, aj súčasnom štádiu trestného konania doposiaľ zabezpečené dôkazy nasvedčujú, že obžalovaný je dôvodne podozrivý zo spáchania žalovaných trestných činov, aj keď v prípade zločinu znásilnenia vzhľadom na výpoveď poškodenej na hlavnom pojednávaní bola dôvodnosť jeho trestného stíhania oslabená. Zmena jej výpovede ale pre potreby rozhodovania o väzbe nemala taký význam, aby s prihliadnutím na ostatné vykonané dôkazy a najmä skutočnosť, že obžalovaný je stíhaný aj za ďalšie dva trestné činy, bez ďalšieho odôvodňovala jeho prepustenie z väzby na slobodu.

Tu krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, respektíve nevine obvineného, ale posudzujú „len“ to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý vykazuje znaky trestného činu.

V rámci rozhodovania o väzbe nie je úlohou súdov s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy a s konečnou platnosťou uzatvárať právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje po vykonaní celého dokazovania v súlade so zásadou bezprostrednosti a ústnosti po podaní obžaloby (primerane rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 211/2018, 1. ÚS 64/2020). Rozpory v jednotlivých výpovediach poškodenej potom budú predmetom ďalšieho dokazovania na hlavnom pojednávaní, ako aj ostatné rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa skutkov, ktoré sú obžalovanému kladené za vinu.

Oslabené u obžalovaného neboli ani dôvody útekovvej a preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. Naďalej trvá dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, a tiež že bude v trestnej činnosti pokračovať.

Z hľadiska existencie dôvodnej obavy v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. krajský súd zdôrazňuje, že obžalovaný sa pred zadržaním nezdržoval v mieste trvalého pobytu, ktorý tak má u neho len evidenčný charakter. Mal sa zdržiavať u svojej matky, ktorá ho podľa jeho vyjadrenia z bytu vyhodila a následne u poškodenej, teda existujú pochybnosti o stálosti jeho pobytu. Uvedené zistenia v kombinácii s tým, že za predmetnú trestnú činnosť mu v prípade uznania viny mu hrozí pomerne vysoký trest, u neho plne odôvodňujú obavu, že sa pobytom na neznámom mieste bude vyhýbať trestnému stíhaniu alebo trestu.

Pri posudzovaní dôvodu preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno opomenúť závažnosť, charakter a okolnosti stíhanej trestnej činnosti. V neprospech obžalovaného pri posudzovaní obavy z pokračovania v trestnej činnosti svedčí aj jeho doterajšia kriminálna minulosť. V odpise registra trestov má 5 záznamov, vo všetkých prípadoch za úmyselnú trestnú činnosť. Obžalovaný tak jednoznačne má sklony k páchaniu protiprávneho konania. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v štyroch prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený, keďže v zmysle ustálenej súdnej praxe zahľadanie odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na odsúdeného hľadí, ako by nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení jeho osoby prizeral na skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti potom následne vyvodil príslušné závery ohľadom jeho osoby, a to aj pokiaľ ide o vyššie konštatované sklony k páchaniu trestnej činnosti. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/68/2021 zo dňa 25.10.2021 za prečin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči Z. Y., ktorá ako poškodenej vystupuje aj v predmetnej trestnej veci. Za uvedenú trestnú činnosť mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov a tiež ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Z uvedeného je zrejmé, že trestnej činnosti sa mal dopustiť napriek hrozbe nariadenia nepodmienečného trestu odňatia slobody, krátko po prepustení z väzby.

Uvedené skutočnosti vo svojom súhrne u neho aj naďalej plne odôvodňujú obavu, že po prepustení z väzby na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti.

Zároveň ani krajský súd nezistil také skutočnosti, ktoré by u neho dostatočne odôvodnili záver, že väzbu je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka. Práve naopak, povaha prejednávanej veci, berúc do úvahy už vyššie spomínanú závažnosť, charakter a okolnosti stíhanej trestnej činnosti, ako aj osoba obžalovaného, keď bol doposiaľ opakovane súdne trestaný a trestnej činnosti sa mal dopustiť počas určenej skúšobnej doby nasvedčujú tomu, že probačný dohľad by u neho dostatočne neeliminoval obavu z jeho konania v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. Za takejto situácie je jeho väzobné stíhanie najmä pre potrebu ochrany poškodenej nevyhnutné. Vzhľadom na uvedený záver o nemožnosti nahradenia väzby sa potom krajský súd ďalej nezaoberal možnosťou uloženia primeraných povinností a obmedzení obžalovanému.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že sťažnosť obžalovaného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.